

**PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI
W BIAŁYMSTOKU**

Egz. Nr 1

PODLASKI
Wojewódzki
Urząd
30 KWI. 2008

Wojewódzki
Urząd
Poczta

20424087

NK
—
J

PROTOKÓŁ KONTROLI

**Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łomży
Środowiskowego Domu Samopomocy
ul. Wojska Polskiego 161, 18-400 Łomża**

Białystok – kwiecień – 2008 r.

PROTOKÓŁ

z kontroli kompleksowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łomży - Środowiskowego Domu Samopomocy - przeprowadzonej w dniach 9 i 10 kwietnia 2008r.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Łomży – jest komórką organizacyjną Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łomży.

Adres siedziby Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej: ul. Dworna, 18-400 Łomża,

Adres siedziby Środowiskowego Domu Samopomocy – ul. Wojska Polskiego 161, 18-400 Łomża. Dyrektorem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej jest Pani Janina Picewicz-Znosko, Kierownikiem Środowiskowego Domu Samopomocy jest Pani Maria Bachanowicz-Macieboch.

Kontrolę przeprowadziły – Mieczysława Nartowicz - kierownik zespołu – starszy inspektor w Wydziale Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku oraz Małgorzata Osipowicz – starszy inspektor w Wydziale Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku, na podstawie upoważnienia Nr 60 z dnia 8 kwietnia br. (Nr PS.VI.MN.0939-60/08) wydanego z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Andrzeja Kozłowskiego – Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej.

Przedmiot kontroli:

- 1) organizacja Środowiskowego Domu Samopomocy
- 2) standard świadczonych usług
- 3) ocena zgodności zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami w okresie od dnia 01.01.2007 r. do dnia kontroli.

Ustalenia kontroli

I. Organizacja Środowiskowego Domu Samopomocy

Zgodnie z § 11 Regulaminu Organizacyjnego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łomży, zatwierdzonego Zarządzeniem Nr 177/04 Prezydenta Miasta Łomży z dnia 11 sierpnia 2004 r., Środowiskowy Dom Samopomocy wchodzi w skład struktury MOPS. Szczegółowy zakres zadań oraz struktura organizacyjna placówki zawarta jest w Regulaminie ŚDS (akta sprawy nr 1) stanowiącym załącznik Nr 4 do Regulaminu Organizacyjnego MOPS. Zgodnie z ww. Regulaminem celem pracy ŚDS jest:

- 1) przywracanie zdolności do samodzielnego funkcjonowania,
- 2) rehabilitacja społeczna i zawodowa,

- 3) kształtowanie umiejętności spędzania wolnego czasu,
- 4) poprawa nawyków kulturowych i rozwijanie zainteresowań,
- 5) realizacja potrzeb estetycznych.

ŚDS mieści się w dwukondygnacyjnym budynku. Wszystkie pomieszczenia Domu zlokalizowane są na I piętrze. Budynek posiada bariery architektoniczne w postaci schodów, tj. przed wejściem do budynku oraz w środku.

Placówka dysponuje następującymi pomieszczeniami:

- na korytarzu przed wejściem do pomieszczeń ŚDS znajduje się szatnia użytkowników oraz wyjście na balkon, na którym użytkownicy mogą palić papierosy,
- sala do rehabilitacji wyposażona m. in. w rowery, bieżnię, atlas, masażer, wioślarz,
- łazienka wyposażona w trzy kabiny po jednej dla mężczyzn, kobiet oraz personelu, prysznic, dwie umywalki, pralkę automatyczną,
- kuchnię połączoną z salą dziennego pobytu, która służy także jako sala do imprez i spotkań okazjonalnych organizowanych w domu,
- sala do terapii zajęciowej (zajęcia muzyczne i komputerowe),
- sala do terapii zajęciowej (zajęcia z wikliny, gobeliny, tkaniny),
- sala do terapii zajęciowej (zajęcia plastyczne),
- pokój administracyjny połączony z pokojem kierownika.

Pomieszczenia placówki są odnowione, estetycznie udekorowane pracami użytkowników.

Placówka przeznaczona jest dla osób pełnoletnich z zaburzeniami psychicznymi. Dysponuje 28 miejscami. Czynna jest 5 dni w tygodniu (od poniedziałku do piątku), w godzinach od 8.00 do 18.00.

II. Standard świadczonych usług (akta sprawy nr 2)

a) charakterystyka użytkowników

W dniu kontroli do ŚDS uczęszczało 30 osób, w tym 27 z decyzją administracyjną, a 3 osoby oczekiwały na przyjęcie (akta sprawy nr 3). Użytkownicy kierowani są do ŚDS decyzją administracyjną dyrektora MOPS w Łomży w uzgodnieniu z osobą skierowaną. W decyzji kierującej uwzględniony jest zakres przyznanych usług oraz koszt ponoszonej odpłatności lub z niej zwolnienie. Pierwsza decyzja przyznawana jest na okres kilku miesięcy, kolejne wydawane są na okres jednego roku.

Na dzień kontroli odpłatność za pobyt w ŚDS ponosiło 18 osób w wysokości od 8 zł do 198 zł (akta sprawy nr 4).

Placówka jest koedukacyjna, z czego 8 osób to kobiety, a 19 - to mężczyźni. Wiek użytkowników jest bardzo zróżnicowany i plasuje się w przedziale wiekowym od 23 lat do 82 lat.

Prawie połowa z grupy osób korzystających z usług ŚDS to osoby ze schizofrenią (17), 4 użytkowników cierpi na zaburzenia depresyjne, z upośledzeniem umysłowym wraz z zaburzeniami współistniejącymi jest 7 osób, a 3 osoby są z zaburzeniami neurologicznymi. Wszystkie osoby są sprawne ruchowo.

Od chwili powstania ŚDS tj. od 1996 r. – uczęszcza 8 osób, od 10 lat – 1 osoba, od 7 lat – 2 osoby, od 6 lat – 4 osoby, od 5 lat – 3 osoby, od 4 lat - 2 osoby, od 3 lat – 2 osoby, od 2 lat – 2 osoby oraz 3 osoby od jednego roku.

Prowadzona jest dzienna ewidencja obecności użytkowników w placówce. Na podstawie miesiąca marca ustalono przeciętną dzienną obecność użytkowników tj. w 2007 roku wynosiła ona - 17,9 a w analogicznym miesiącu 2008 roku – 15,9.

b) rodzaj i zakres świadczonych usług

W ramach prowadzonego postępowania wspierająco-rehabilitacyjnego w Domu prowadzone są różnorodne formy aktywizacji i rehabilitacji, tj.:

1/ trening umiejętności samoobsługi i zaradności życiowej oraz funkcjonowania w codziennym życiu, trening umiejętności społecznych i interpersonalnych, trening umiejętności spędzania czasu wolnego, higieniczny,

2/ poradnictwo socjalne – świadczy pracownik socjalny zatrudniony w ŚDS,

3/ terapia zajęciowa:

- zajęcia w pracowni plastycznej i tkacko - wikliniarskiej, wykonywanie m. in. wyrobów z gliny, szkła, papieru, a także linoryty, obrazy, tkanie na ramie-gobeliny, wyroby z wikliny, mozaika, malarstwo-akwarela,
- zajęcia komputerowe,
- zajęcia kulinarne,
- zajęcia teatralno - muzyczne - przygotowywanie inscenizacji wraz z oprawą muzyczną, nauka gry na instrumentach muzycznych,

4/ nauka języka angielskiego,

5/ rehabilitacja ruchowa - zajęcia indywidualne i grupowe, w tym Tai-Czi, aerobik, ćwiczenia korekcyjne i izomeryczne, ćwiczenia dla osób z nadwagą,

6/ zajęcia redakcyjne (tworzenie kwartalnika Pt. „ŚDS-ka”).

Zajęcia prowadzone są zgodnie z tygodniowym rozkładem zajęć w ŚDS wywieszonym na tablicy informacyjnej. Dla poszczególnych form terapii opracowany jest

plan pracy oraz zeszyt zajęć zawierający informacje jakie zadania w danym dniu wykonywano. Efekty prowadzonych oddziaływań w stosunku do każdego użytkownika zapisywane są w cotygodniowych notatkach asystentów prowadzących.

W celu jak najpełniejszej integracji społecznej i aktywizacji użytkowników Dom współpracuje z wieloma instytucjami w środowisku lokalnym, w tym z:

- rodzinami i opiekunami użytkowników, rodziny uczestniczą w imprezach organizowanych w ŚDS,
- ośrodkami pomocy społecznej,
- powiatowym centrum pomocy rodzinie,
- PEFRON – pozyskiwanie środków finansowych,
- ośrodkami kultury (teatr, kino, galerie sztuki, klub seniora, filharmonia),
- placówkami oświatowymi, tj. Wyższą Szkołą Agrobiznesu w Łomży - sponsorowane są bilety na basen, miejsce w hotelu podczas wyjazdów,
- Zespołem Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Łomży – wychowanki uczestniczyły w zajęciach plastycznych.

Placówka utrzymuje także stały kontakt z innymi środowiskowymi domami samopomocy. Użytkownicy uczestniczą w imprezach organizowanych przez inne śds, jak i domy pomocy społecznej (np. corocznie uczestniczy w Przeglądzie Zespołów Artystycznych Osób Niepełnosprawnych organizowanym przez DPS w Kozarzach). Wszystkie imprezy oraz ważniejsze wydarzenia z życia użytkowników Domu udokumentowane są fotografiami i adnotacjami w prowadzonej kronice oraz na tablicach w holu. Od kilku lat domownicy ŚDS redagują i wydają kwartalnik „ŚDS-ka”.

W placówce funkcjonuje samorząd mieszkańców. W głosowaniu tajnym, na rok wybierany jest prezes i jego zastępca. Samorząd dba m. in. o przestrzeganie regulaminu, pobieranie dobrowolnych składek, inicjuje i organizuje imprezy, decyduje o kształcie i tematyce kwartalnika, dopilnowuje wpisów do zeszytu frekwencji.

Społeczność Domu zbiera się w zależności od potrzeb, średnio 2 razy w miesiącu. W 2007r. odbyły się 24 spotkania, w 2008r. – 10. Biorą w nich udział: samorząd użytkowników, pozostali użytkownicy i personel. Poruszana tematyka dotyczyła wszelkich spraw związanych z funkcjonowaniem placówki, m. in.:

- omawiano propozycje samorządu (ustalenie menu, organizację imprez klubowych, kandydatury do nowego samorządu),
- organizacji imprez, np. walentynki, udział w przedstawieniach, wystawach, konkursach, relacje z wycieczek i planowanie kolejnych wypraw,

- podsumowania np. Turnieju Piłkarzy,
- przyznawanie nagród,
- poruszano sprawę abstynencji nikotynowej jednego z użytkowników,
- dyżury w kuchni,
- ustalane są zasady prac porządkowych,
- propozycje pracowników-terapeutów dotyczące rodzaju proponowanych zajęć,
- podsumowanie z przeprowadzonych zajęć.

c) psychiatryczna opieka zdrowotna

Środowiskowy Dom Samopomocy ściśle współpracuje z Poradnią Zdrowia Psychicznego w Łomży, której pacjentami są użytkownicy. Pielęgniarka jest w stałym kontakcie z lekarzem psychiatrą, który informuje ją na bieżąco o stanie zdrowia użytkowników, o jego ewentualnym pogorszeniu stanu zdrowia, o problemach z przyjmowaniem leków. W tym celu, w holu w ŚDS jest apteczka z lekami, które przynoszą użytkownicy, którzy z różnych przyczyn zapominają o przyjmowaniu leków lub robią to niesystematycznie i dla tych osób pielęgniarka wydaje leki o wyznaczonych godzinach.

Ponadto, pielęgniarka średnio raz na dwa miesiące kontaktuje się z Poradnią Zdrowia Psychicznego, Szpitalem - Dziennym Oddziałem Psychiatrycznym i Oddziałem całodobowej opieki w celu poinformowania pacjentów o rodzaju i zakresie tych usług oferowanych przez ŚDS. W ramach współpracy użytkownicy ŚDS razem z podopiecznymi Oddziału Dziennego wyjeżdżają na turnusy rehabilitacyjne.

Ponadto, pracownicy ŚDS posiadają informacje o sytuacji rodzinnej swoich użytkowników i w razie potrzeby odwiedzają ich w domach oraz kontaktują się z członkami ich rodzin. Jeden z użytkowników w ramach podejmowanych oddziaływań w celu przygotowania do podjęcia pracy, zatrudniony jest w ŚDS jako pracownik gospodarczy na ½ etatu.

d) postępowanie wspierająco-rehabilitacyjne

Zgodnie z wyjaśnieniami kierownika ŚDS w skład zespołu wspierająco-rehabilitacyjnego wchodzi wszyscy merytoryczni pracownicy. Zespół zbiera się raz na tydzień, lub w zależności od potrzeb; najczęściej w piątki. Na spotkaniach:

- omawiano indywidualne plany postępowania uczestnika,
- sporządzano wykresy z funkcjonowania podopiecznego w różnych zakresach (m. in.: motoryka, samoobsługa, posiłki, gospodarowanie pieniędzmi, czasem, orientacja w przestrzeni, higiena osobista, stan psychiczny, kontakty interpersonalne, komunikacja, zaradność społeczna, zainteresowania, aktywność),

- modyfikowano plany wybranych użytkowników oraz
- omawiano sprawy bieżące podopiecznych.

Spotkania dokumentowane były w 2007r. natomiast z posiedzeń zespołu, które odbyły się w 2008 r. brak dokumentacji. *brak danych* ✓

Plany postępowania wspierająco-rehabilitacyjnego opracowane są dla wszystkich użytkowników i dostosowane są do ich potrzeb psychofizycznych. Plany sporządzane są w oparciu o cotygodniowe notatki asystentów prowadzących oraz ocenę mieszkańca dokonywaną co trzy miesiące na podstawie skali Gunzburga. Zawierają trening umiejętności spędzania czasu wolnego, trening umiejętności samoobsługowych i poprawiający funkcjonowanie w codziennym życiu, trening umiejętności społecznych i interpersonalnych w tym kontakty z rodziną, gimnastykę rehabilitacyjną, terapię zajęciową. Koordynację działań wynikających z planu powierzono asystentom prowadzącym. Każdy z pracowników jest asystentem prowadzącym dla pięciu użytkowników.

Plany oceniane są co pół roku i w zależności od zmieniającej się sytuacji psychofizycznej użytkownika modyfikowane.

III. Ocena zgodności zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami.

Zgodnie z aneksem nr 2 z dnia 09.07.2007 r. do Regulaminu Organizacyjnego ŚDS w Łomży w skład ŚDS wchodzi następujące stanowiska:

- kierownik (1 etat),
- pracownik socjalny (1 etat),
- 2 instruktorów terapii zajęciowej (1 etat),
- instruktor ds. kulturalno-oświatowych (1 etat),
- 2 pielęgniarki (na 1 ½ etatu)
- robotnik gospodarczy na ½ etatu,
- fizjoterapeuta (1 etat).

W dniu kontroli w ŚDS zatrudnionych było 9 osób, w tym 8 osób w przeliczeniu na pełne etaty. Z użytkownikami bezpośrednio pracuje 8 osób, w tym 7,5 w przeliczeniu na pełne etaty tj. kierownik, pracownik socjalny, 3 instruktorów terapii zajęciowej, technik fizjoterapii oraz 2 pielęgniarki na 1 ½ etatu. Zgodnie z wyjaśnieniami kierownika pielęgniarka zatrudniona na ½ etatu pracować będzie w ŚDS tylko do końca kwietnia 2008 r.

Należy stwierdzić, że ww. struktura zatrudnienia nie jest zgodna ze strukturą określoną w cytowanym Aneksie do Regulaminu Organizacyjnego. ✓

W oparciu o przedłożony wykaz pracowników oraz sprawdzone akta osobowe

wszystkich pracowników pracujących bezpośrednio z użytkownikami (załącznik nr 1) należy stwierdzić, że wszyscy pracownicy posiadają wymagane kwalifikacji na zajmowanych stanowiskach zgodnie z Rozporządzeniem z dnia 2 sierpnia 2005r. w sprawie zasad wynagradzania i wymagań kwalifikacyjnych pracowników samorządowych zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 146, poz. 1222 z późn. zm.).

W kontrolowanym okresie Kierownik Domu uczestniczył:

- w dniu 30.10.2007r. w konferencji nt. „Podjąć wyzwania. Szukać rozwiązań na rzecz ochrony zdrowia psychicznego w Polsce”.
- w dniach 28-30.01.2008r. w konferencji nt. „Powrót do ról społecznych i zawodowych po kryzysie psychicznym”.

Po odbytych konferencjach kierownik przeprowadził szkolenia wewnętrzne dla pracowników, tj. 9.11.2007r. i 22.02.2008r., na jednym z nich przedstawił Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego w Polsce, zaś na drugim temat: „Wchodzenie, utrzymanie, powrót na rynek pracy osób po chorobie psychicznej” oraz materiały szkoleniowe. Z przeprowadzonych szkoleń sporządzony jest protokół.

Ponadto, 4 pracowników uczestniczyło w kursie wikliniarskim w dniach 1-8.10.2007r.

Dokonano wpisu do książki kontroli DPS pod pozycją 1/2008.

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łomży.

Zgodnie z § 15 ust. 2 pkt 7 oraz § 16 ust. 1, 3 i 4 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61, poz. 543 z późn. zm.) Dyrektorowi Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łomży przysługuje prawo do :

- zgłoszenia na piśmie, przed podpisaniem protokołu, umotywowanych zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania,
- odmowy podpisania protokołu; Dyrektor MOPS składa wówczas wyjaśnienia przyczyn tej odmowy w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu.

Z-ca DYREKTORA
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Łomży

mgr inż. Wiesław Jagielak

Łomża 28.04.2008

(data i podpis Dyrektora)

Podpisy kontrolujących

1/ Miemyńska Marta
2/ Małgorzata Osipowicz

1. M. B-M - kierownik ŚDS wykształcenie wyższe, ukończona pedagogika specjalna na UMCS w Lublinie, Podyplomowe Studia z Organizacji Pomocy Społecznej staż pracy ogółem 29 lat, w tym 11 w ŚDS,
2. K. J. - pracownik socjalny – wykształcenie wyższe ukończona pedagogika opiekuńcza-wychowawcza na Uniwersytecie w Białymstoku na Wydział Pedagogiki i Psychologii, staż pracy 19 lat, w tym 12 w ŚDS,
3. E. W. - instruktor terapii zajęciowej, wykształcenie średnie ukończyła Liceum Sztuk Plastycznych w zakresie tkactwa artystycznego oraz Studium Pedagogiczne, staż pracy 28 lat, w tym 11, 4 lat w ŚDS. Prowadzi zajęcia plastyczne,
4. A. S. – pielęgniarka, wykształcenie wyższe, ukończona filologia polska na Uniwersytecie Warszawskim oraz Liceum Medyczne w zawodzie pielęgniarki, staż pracy 15 lat w tym 11, 6 w ŚDS,
5. M. K. – technik fizjoterapii, wykształcenie wyższe zawodowe, ukończona Szkoła Wyższa im. Józefa Rusieckiego w Olsztynie na kierunku fizjoterapia, obecnie kończy studia magisterskie na Wydziale Fizjoterapii, staż pracy 5 lat, w tym 1,5 w ŚDS,
6. C. D. – instruktor terapii zajęciowej, wykształcenie wyższe, ukończona Akademia Muzyczna im. Fryderyka Chopina w Warszawie, Filia w Białymstoku, Wydział Instrumentalno-Pedagogiczny na kierunku wychowanie muzyczne, staż pracy ogółem 8 lat, w tym 5 miesięcy w ŚDS,
7. M. B. - instruktor terapii zajęciowej, wykształcenie wyższe, ukończona pedagogika opiekuńcza - wychowawcza na Uniwersytecie w Białymstoku na Wydział Pedagogiki i Psychologii, staż pracy 19 lat, w tym 10,5 w ŚDS. Prowadzi zajęcia m. in. z wikliny i tkactwa,
8. B. Ch. – pielęgniarka (zatrudniona na ½ etatu) wykształcenie policealne, ukończyła Medyczne Studium Zawodowe w zawodzie pielęgniarki, staż pracy w ŚDS 11 lat.